

Izhaja dvakrat na teden v štirih izdanjih, in sicer: vsak torek in petek, izdaja za Gorico opoldne, izdaja za deželo pa ob 4. uri popoldne, in stane z „Gospodarskim Listom“ in s kakšno drugo uredniško izredno prilogo vred po pošti prejema ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto gld. 6.—
pol leta » 3.—
četrt leta » 1.50
Posamične številke stanejo 6 kr.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez dopolne naročnine se ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ trikrat mesečno in stane vse leto gld. 1.20.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

SOČA

(Izdaja za deželo).

Uredništvo in odpravnitvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v II. nadstr. zadej. — Urednik sprejema stranke vsak dan od 11. do 12. ure predpolodne.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.
Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.

Neplačanih pism ne sprejema ne uredništvo ne upravništvo.

Ogledi in poslanice
se računijo po peti vrstici, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen „Soče“ in „Primorca“ še „Slovensko knjižnico“, katera izhaja mesečno v snopičih obsežnih 5 do 6 pol ter stane vsako leto 1 gld. 80 kr. — Ogledi v „Slov. knjižnici“ se računijo po 20 kr. peti vrstica.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici. — Bog in narod! — „Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Krmpotič) tiska in zal.

Shod slovenskih županov v beli Ljubljani.

Občinski svet vseslovenskega središča, bele Ljubljane, je v svoji seji dne 17. maja t. l. določil vspered, po katerem se ima v Ljubljani slaviti petdesetletnico slavnega vladanja našega presvetlega cesarja Franca Jozefa I.

Pričele se bodo slavnosti dne 17. avgusta t. l. s shodom slovenskih županov iz Kranjske, Štajerske, Koroske in iz Primorja. Na tem shodu izrečejo slovenski župani kot zastopniki občinske samouprave in po tem takem tudi kot zaupniki vsega slovenskega naroda neomahljivo udanost in zvestobo Slovencev do posvečene osebe Njegovega Velicanstva. Potem izberejo iz svoje srede odposlanca, ki prevzamejo nalogo, sporočiti taka čutila ob vznosji Najvišjega prestola.

Občinski svet ljubljanski pač ni mogel na lepši način pričeti s slavnostmi petdesetletnice cesarjeve, nego da vabi v belo Ljubljano župane, iz vseh slovenskih pokrajin. Izborna misel, za katero ga moramo zahvaliti, ker je pričakovati, da shod obrodi mnogo lepega in koristnega sadu.

Od vseh stranij srne slovenske domovine prihite na omenjeni dan v naše središče župani, da tam v jeden glas združijo izraze udanosti in neomahljivosti do Najvišjega prestola.

Slovenski narod je udan habsburški dinastiji od onega časa, ko je stopil pod njeno vlado do današnjega dne. Udani so in v dolgih stoletjih zgodovina ne pozna niti hipa, v katerem bi bil Slovenec odrekal svojo pokorščino vladajoči habsburški hiši. Ta udanost ga navdaja današnji dan in ga boede tudi v prihodnje. Dokazov za to nam podaja zgodovina v izobilju, pred vsem pa pričajo bojišča o zvestobi in udanosti slovenskega naroda. Kjer koli se je bilo treba boriti proti sovražnikom Avstrije, na vseh onih bojščinah je v mogočnih potokih tekla tudi slovenska kri v obrambo domovine. Izraziti udanost, podprto z zgodovinskimi dejstvi, bo torej Slovencev kaj lahko.

Poleg udanosti bo treba pa povedati še kaj drugega.

Da je britka naša zgodovina, ter da je naša domovina — kakor pravi pesnik — „vdova zapuščena“, to je znano vsakemu, količjak zavednemu Slovenceu. Za to pa tudi ne nameravamo prelivali solzá ob spominu na domovino, čeprav nam ta spomin obuja trpka čutila, ki nam razburjajo kri. Še smo tu, Slovenci, še živimo in tudi vemo, da bomo še živeli, čeprav je nam padla po krivdi drugih marsikatera postojanka, ker današnji dan smo prišli do spoznanja, da pride do previece le oni, kateri zaupa v prvi vrsti samemu sebi, ki se dalje zaveda svoje naloge ter ki neizprosno zahteva ono, kar mu gre, pri poklicanih in merodajnih činiteljih. S takimi nazori gledamo v bodočnost, ker upamo, da preženemo z njimi vse nezakonnosti, s katerimi se še vedno bija Slovenec v obraz.

Razni vladujoči sistemi so se trudili in se še trudijo, raznariti Slovence. Posročilo se jim je v tem pogledu mnogo in še dalje bi bilo prodiralo v naš narod, po čemo ob mejah, ono raznarodovanje, da ni prešinila slovenskega naroda zavednost, ki je napovedala smrt takim raznarodovalnim sistemom.

No, vzredili pa so nekaj, na kar smejo biti oni sami ponosni, od česar pa se vsak trezno misleč in razsoden človek s studom obrača. Le oni naj kaj velja, ki se poslužuje na severu slovenskega pokrajin nemškega jezika ter na jugu laškega, le onemu naj se postreže povsodi in ugodi v vsakem obziru, če le moge; drugače pa je s „ščavom“ in z „windischerjem“!

V namestniški palači v Trstu so se rodili razni naklepi proti Slovencev v Primorju, naklepi, ki so dvignili na površje, na gospodarski stol, radikalno lahonstvo, prav tisto ki smatra Slovane v Primorju kot sužnja, kateremu ni treba kruha in pravice, temveč le bre in temnic, tisto lahonstvo dalje, ki sestoji po največ iz renegatov, kateri so nastali pod usiljevanjem blažene italijanščine v vse odprtine slovenske hiše, ki pa so sedaj največji prvrženci protiaustrijske irredente in končno tisto lahonstvo, ki se v Trstu — kakor v maščevanje — roga predlogom, stavljenim v proslavo cesarjeve petdesetletnice. Tisti sistemi so ločili strogo Slovence in Italijana ter ju postavili drugega proti drugemu

v neizprosni boj za obstanek, a s to razliko, da oni sistemi z vsem aparatom so delovali v prid poslednjim.

Vi, slovenski župani v Primorju, veste, kakosev je naš položaj, Vam je znano, kako gre nam trdo, da priborimo sem ter tje slovenskemu jeziku kako trohico pravice, Vi sami v obilni meri občutite, kako se Slovencev vsiljuje italijanščina, Vi veste, kako grdo naši radikalni Italijani gledajo nas, misleči, da smo samo zato tukaj, da živé oni z našim denarjem; slovenski župani, spominjajte se, kako se godi našemu jeziku pri raznih e. kr. uradih itd. — Poleg tega pa so Vam znane splošne težnje slovenskega naroda, Vi najbolje veste, kje je treba odпомoči na gospodarskem polju, v trtoraji, v poljedelstvu ter na sploh. Gospodarstvo v deželi Vam je znano in prepričan mora biti vsako izmed Vas, da potrebujemo deželnozborskega zasedanja, kjer bi se imele reševati razne mjno potrebne reči za deželo. ali do takega zasedanja ne moremo priti vsled zlovolje od strani Italijanov. Pereče je postalo vprašanje o predejski železnici, kotiko poprav cestá je potreba, regulacij vodá itd. in zadnji čas preli še soli nevarnost, da jo zapusté učitelji; čim večje število njih se seli v sosedno Kranjsko in dalje v Štajersko, kjer imajo vsaj pošteno ekzistencijo. In kaj delajo naše srednje nemške sole? Druge dežele napredujejo, naša pa zastaja. Kam nas to privede?

In k tem nedostatom pridenimo še splošni politični položaj, ki mori vsako delovanje državnega zbora. Nemška obstrukcija provzročá škodo, katera se razteza sirom cele Avstrije in katero občutijo vse dežele brez izjeme.

Župani, naši možje, razmislijate o teh in enakih rečeh ter poleg udanosti izrečite na shodu slovenskih županov tudi svoje težnje in svoje zahteve, kar treba skupno predložiti pred Najvišji prestol.

Na tem shodu pa boste čuli tudi marsikaj poučljivega. Več očíj več vidi in vsi ljudje vse vedo, pravita pregovora; za to bo slišati tem marsikaj lepega in koristnega. Razmere niso povsodi jednake in tudi ljudje si niso povsodi slični. Tukaj se kaj doseže, kar se tam ne dá, tukaj je potreba tako po-

stopati, tam drugače itd. Stališče shodu ima biti splošno ter ima spajati v sebi točke o potrebah slovenskega naroda na vseh poljih. In združevanja, bližjega spoznavanja potrebujemo, da moremo lažje naprej; jeden sam ne opravi nič.

Sedanji splošni položaj v državi pa je tak, da nas sili k združenju vsestransko, saj se gre tu za prihodnjost Slovanov in izbojevatí se ima boj, kdo bo od sedaj naprej gospodaril, ali ostanejo še dalje Italijani in Nemci gospodarji v državi pod okriljem vlade, ali se postavi vse narode na jednako ravnopravno stališče.

Zato pa treba bdeti in v teh resnih časih naj nam bo zvezla - vodnica goslo, ki obsvita posvečeno vladarjevo glavo, ter ki se glasi: Z združenimi močmi!

Adam Mickiewicz, njegovo delovanje in njegova dela. (Dalje).

Po mnogih prijetnih utislih se je vrnil meseca februarija 1828. l. v Moskvo ter si prizadeval dobiti dovoljenje, da se sme preseliti v Petrograd. Dovoljenje je dobil ter meseca aprila zapustil Moskvo za zmerom. Ruski pisatelji so mu priredili za odhod sijajen banket ter mu darovali za spomin srebrno kupico, na kateri so bila vrezana imena vseh onih, ki so bili navzoči na tej gostilji.

V Petrogradu je našel za se kaj prijetno družbo. Pred vsem drugim se je navezal na hišo gospe Marije Szymanovse, katero je spoznal v Moskvi ter se čutil tam, kakor doma. Bilo je tam tudi mnogo Poljakov, ki so ga obkoljevali kakor bratje. Tu je napisal pesem z naslovom „Farys“, iz katere se zamoremo naučiti, da drzen in hraber človek premaga z močno voljo največja nasprotja v življenju, ako je le namen njegov dober.

Med tem je izšel iz tiskarne Konrad Wallenrod ter kakor vse, kar je Mickiewicz doslej napisal, očaral vse, toda zakleti sovražnik Poljakov, senator Novosilcev, ki ga je že poprej proganjal, je napisal vladi poročilo, da Konrad Wallenrod je nevarna pesem, ki uči ljubiti domovino ter bi torej utegnila nakloniti Poljake k ustaji. Po takem poročilu je ruska vlada jela sumljivo gledati

„Zlotinka!“ zakliče — „Oroetes človek ti odpušča tvojo krivdo, Oroetes kralj mora te za njo kaznovati.“

Zvijala se je pred njegovimi nogami. „Proč!“ zakličí. „Umreti moraš.“ Plosnil je z rokami. Grozna družba se jame valiti skozi vrata. Šli so parachistesí, ki balzamujejo mrlične in slehrni izmed njih je držal v rokah nekako orodje, potrebno pri tem strašnem rokodelstvu.

Kralj jim pokaže Ne-ne-Hofro. „Ona več ne živi!“ reče. „Izvršite svojo dolžnost!“

VII.
Iz zala Ne-ne-Hofra je bila tež sedemdeset dñij prenešena v vollino, ki je bila za njo pripravljena pred letom. Položé jo poleg njenih kraljevih prednic. Toda pri pogrebu ni bilo nikakega žalobnega spreveda na obrežju jezera.

* * *

Egipcanka je končala svojo pripovedko. Ben-Hur jej je klečal pri nogah ter držal njeno roko v svoji dlani.

„Menof se je bil zmotil!“ reče, sprebudivši se iz zamisljenosti.
„Čemu?“ vpraša ona.
„Ljubezen živi od ljubezni.“
„Torej za njo ni zdravila?“
„Je. Oroetes jo je iznašel.“

BEN-HUR.

Roman iz časov Kristusovih.
ANGLEŠKI SPISAL LUDVIK WALLACE
Poslov. Podravski.
(Drugi zvezek).
(Dalje).

PETA KNJIGA.

„Čuj torej“, je dejala. „V puščavi, poleg Essauana, živi svet puščavnik. Ime mu je Menof. Bil mi je varuh in učitelj. Pošlji po njega, o Oroetes! on ti pove, kar želiš izvedeti. . . . On najde zdravilo za moje trpljenje.“

Oroetes jo je pozorno poslušal in njegov duh se mu je pomladil za sto let.

V.
„Govori!“ zakliče Oroetes Menofu v palači Memfis.
A Menof reče:
„Najmogočnejši izmed kraljev! Ko bi bil mlad, ne dal bi ti odgovora, ker mi je se življenje ljubo; ker si pa zapovedal, pa povem. Kraljica trpi radi nekega zločinstva.“
„Radi zločinstva?“ zakliče jezno Oroetes.
Menof se nízko prikloni.
„Da, radi zločinstva proti sami sebi.“
„Govori jasnejše, ne ljubim zagonetek“, reče kralj.

„Ne-ne-Hofra je rastle pred mojimi očmi ter ni imela pred menoj skrivnostij. Med drugimi mi je tudi zaupala, da ljubi sina vrtnarja, ki čuva sadnike njenega očeta. Barbek mu je ime.“

Na ustih Oroetes je krožil čuden smeh.
„S to ljubeznijo, veliki kralj, je dospela v tvojo palačo, radi te ljubezni sedaj umira.“
„Kje se nahaja sedaj oni vrtnarjev sin?“ upraša Oroetes.
„V Essuanu.“

Ko je kralj to slišal, je pomignil jednemu sužnju.
„Idi v Essuan“, reče mu, „ter pripelji mi od ondot mladenca z imenom Barbek. Najdeš ga na vrtu kraljičinega očeta. A ti“, reče, obrnivši se k drugemu sužnju, „naberi delavec, orodja in živine. Na jezeru Kemnis (Chemnis) mora nastati otok, na tem otoku naj stoji svetišče in palača; obkoljujejo naj jo drevesa, a ta drevesa morajo roditi najizbornejše sadje; otok s palačo, svetiščem in vrtovi morajo pa plavati na valovih, gnanih od vetra. To povelje mora biti izpolneno, predno se pomladi mesec.“

Kraljici pa reče:
„Bodi dobre volje. Vem za vse in poslal sem po Barbeka.“
Ne-ne-Hofra mu poljubi roko.
Imela ga boš izključno za sebe in tudi

ti boš pripadala jedino le njemu in nič vama ne skali ljubezni čez vse leto.

Ona mu poljubi noge, a on jo dvigne in poljubi, in rože so znóvič zacvetele na njenem lieu, rudečica se je vrnila na ustnice in veselje v njeno srce.

VI.
Čez vse leto sta Ne-ne-Hofra in vrtnar Barbek plavala po vodah jezera, prepuščena volji vetrov.

Otok Kemnis je zaslovel kot nekaj svetovni čudež. Pa tudi ni bilo zalnega gnezda za dva zaljubljenca; čez vse leto nista videla nikogar, nego drug drugega; živela sta samo drug za drugega. Na to se je Ne-ne-Hofra vrnila v palačo Memfis.

„A sedaj“, upraša jo kralj. „koga ljubiš bolj, mene ali njega?“

Ona ga poljubi ter reče:
„Vzemi me nazaj, o kralj! sem že ozdravljena.“
Oroetes se veselo nasmeji navzlic svojim sto in stinajstim letom.
„Torej je resnica, kar je dejal Menof, ha! ha! ha. Zdravilo za ljubezen je. . . . ljubezen.“
„Rekel si“, odvrne mu.
Nakrat pa mu veselje zgine raz lice in njegov pogled postane strašen.
„Jaz pa mislim drugače“, reče.
Ona se osupnena umakne.

Mickiewicz ter je celo mislila poslati ga daleč v Azijo. To so izvedeli njegovi ruski prijatelji, posvarili pesnika ter mu pomagali pridobiti si potni list in dne 27. maja 1829. l. je Mickiewicz sedel na ladjo ter se srečno odpeljal v tuje kraje. Ko je bil že na ladji, se je čutil zelo srečnega radi tega, da zapušta Rusijo, kjer ga je dušil pritisk ruske vlade. Kakošne nazore je dobil o Rusiji, o tem pričajo njegovi proizvodi, kakor: cesta v Rusijo, pregled vojske, spomenik Petra Velikega, prijatelj Moskalom in drugi. Prijetno mu je tudi bilo, da je imel za na pot in za dalje bivanje za mejo denar, zaslužen z lastnim delom, ki so mu ga bili izplačali izdajatelji za poezije.

Tako se je končala druga doba življenja in delavnosti pesnikove, v kateri so velike misli in veliki občutki napolnjevali njegovo dušo.

(Dalje pride).

DOPISI.

Iz soške doline. — (Namestnik na potovanju). — Nenavadno živo je bilo prošli teden na državni cesti. Polne delavcev je kopalo, grabilo travo na cesti in ob njej, in videlo se je, da je sila, ker tudi cestni uradniki so vzletavali po njej gori in dol. Nam se je zdelo to uganka. Kar napoti glas, da pride v petek 22. julija sam c. k. r. namestnik obiskat to dolino, začenši s Solkanom do Bolca. No, sedaj se nam je komaj zjasnilo, kaj je to pomenilo. Prav dobro je za splošni promet, da so cesti scistili, ali silno potrebna je na več krajih, kjer se vozovi komaj srečujejo, da bi jo tudi razširili. Dobijo se kraji, kjer je cesta samo dobra 2½ metra široka; misli si človek, kaka muka in nevarnost je to za voznike! Kdor vidi in opazuje, vsak gotovo temu pritrdi. Pomisli, da je to državna cesta. Res je, da so na njej že mnogo popravili, a se vedno je na njej strmi klanec in nagli ovinek nad kanal-skim mostom, strmi in dolgi klanec pod Ročinjem, zelo ozki, kratki, a strmi in nagli ovinek za Ročinjem. Marsikateri je bil že tam v smrtni nevarnosti, posebnost čez naglo vozila nasproti si vozeča vozova ali biciklista, tam morata skupaj tresčiti, ker je zelo ozko, a tudi naprej ni brez pomanjkljivosti, posebno pri „Platerju“. V upanju živimo, da se tudi te pomanjkljivosti prej ali slej odpravijo.

Gospoda c. k. r. namestnika, ki je bil zelo prijazen, pravi aristokrat, so povsod dostojno pozdravili duhovščina, županstva, učiteljstvo in drugo ljudstvo.

Obručali so se do njega pri sprejemu z različnimi prošnjami, posebnost hribovci za cestne zveze, ker so brez vsake poštene poti, da jim le hrbet in pleča trpita; a tudi oni niso dobili veliko upanja, ker dokler ne bo deželnega zbora, po izjavi c. k. r. namestnika, da tudi on prispeva s svojim deležem, ne bo nič, in državna podpora za ceste je sedaj odvisna od deželnega zbora, oziroma naših poslancev. (Prosimo, navedite nam besede g. namestnika doslovno. Uredn.)

Tužna nam majka! Hribovec je in bode vedni trpin; kakor se vidi, ima malč upanja, da bi se mu cestne zveze zboljšale, trpi hrbet tudi za naprej in tolaži se, da so tudi tvoji predniki tako delali in trpeli; hvaležen bode, da plačuješ davke!

Iz Oseka. — V 57. št. „Soče“ se je oglašil neki dopisnik z Vipavskega, kateri nam hoče kar naravnost uničiti in posuti našo romarsko cerkev na Vitovljah (! Ured.) Zdi se, da g. dopisnik komaj pričakuje časa, ko se bode cerkev, enako mnogo drugim, zvalila v prah ter postala enaka taborskim zidovom okrog cerkve, za katerimi so naši očetje braunili svojo vero in domovino, in za katerimi jih je M. B. zvala pred turškimi grozovitostmi. Kar so naši predniki v zahvalo s trudom postavili, naj bi mi nehvaležno v nemar pustili? Res, da so minuli oni časi, in da se nam ni treba več skrivati pred krutimi sovražniki krščanstva; toda komu se imamo za to zahvaliti? Mari ne Božji pomoči in hrabrosti naših pradedov? Sedaj pa, ko se nam ni treba več bati krutih Turkov, ne potrebujemo več pomoči? O da! Naše ljudstvo je vedno v dušnih in telesnih stiskah. In kam naj se tedaj zateče, ako ne k Onem, pri kateri gotovo najde tolažbe. In ljudstvo se tudi s hvaležnostjo spominja prejetih darov, ter kinča njena svetišča. Le naj se potruži g. dopisnik na shode na Vitovlje in prepričal se bo, da je vse to res. Videl bode matere,

katero prinesejo še dojenca, da jih M. B. priporoče, pa tudi starče, oprte ob palico, težko korakati na strmi krib, in še mnogo, mnogo drugih zdravih in bolnih. Kaj pa vleče vse te ljudi na strmi hrib? Jih morda kedo nalašč vabi, da tam pustijo svoje da v. O ne! marveč mnogo je takšnih, kateri n naravnost zabranjujejo, katerim so svetišča trn v peti. Naše ljudstvo je nekdanj rado romalo, se roma in bode romalo navzlic vsem pritiskom brezbožnikov.

Kar se pa tiče tistega razprodajalca podob vitovske matere božje, prepustam rec onim, kateri imajo v tej zadevi opraviti, ter želim, da se stvar preišče, ker M. B., ne potrebuje prisiljenega denarja. A. K.

Dostavek: Dobili smo še drug dopis, iz katerega objavljamo le zadnji del, ker drugo se strinja z gorenjim dopisom; glasi se tako: „Letos je nekdo dal napraviti podobice vitovske M. B. Na kakšen način jih razprodaja, tega ne vem. Toda, kar se bere v „Soči“, ni se nikdo slišal ne od razprodajalca podobic in tudi ne od nikogar drugega. — Da je cerkev stara, to nam pričajo taborske razvaline, ker gotovo je, da so že za časa turških napadov postavili v sredi labora cerkev, ali vsaj kapelico.

Nekomu je celo prišlo na misel, da bi se sezidal samostan pri cerkvi, ter ima tudi nekoliko somisljenikov; večina pa se mu le posmehuje, ker to je nemogoče. V resnici pa je potrebno, da bi se prizidala duhovni hiši še ena soba in pa se ena ali dve sobi za romarje. Posebno poslednje bi se dalo izvesti brez velikih stroškov, ako bi se popravilo in dozdalo še dovolj trdnjavsko obzidje. Takó bi se privabilo še veliko več romarjev k nam, kjer bi z vročo molitvijo si izprosili Marijine pomoči.“ T. m.

Domáce in razne novice.

Zaplamba. — Peti in šesti odstavek dopisa iz soške doline je nam zaplenilo c. k. r. državno pravdnitvo v izdaji za Gorico. V istih dveh odstavkih smo reagovali proti postopanju c. k. r. namestnika, grofa Goessa, ker je, — kakor se čita v vesti „Iz Kanala“, — opominjal, naj v prvi vrsti silimo naše poslance, da vstopijo v deželni zbor. Zdej torej vidite, da je bilo umestno, odgovarjati g. grafu le na lici mesta, ne pa se zatekati k „Soči“, kjer se ne smemo braniti niti takrat, kadar je najbolj potreba.

Namestniku grofu Goessu, je podelil cesar čast tajnega svetnika.

Smrtna kosa. — V petek je zatislil na veke oči dr. Karol Doljak v visoki starosti 93 let. Mož je bil prvi župan goriski, namestnik deželnega glavarja, načelnik odvetniške zbornice ter vodja krščansko-politiškega stremjenja. Že to povč, kako obširen delokrog mu je bil odmerjen. Ker se ni dal voditi židom, ker je bil kristijan in ker je bilo v pokojnem Doljaku tudi še nekaj slovenske krvi, ki mu ni pripuščala trobiti v radikalni in irredentovski lahonski rog, ga Lahi sedaj po smrti obirajo; očitajo mu nedelnost in pa neko naklonjenost, katero je imel baje do Slovencev. Kolikor so dopuščale razmere, se je res trudil mož, postopati nekako pravično proti obema narodnostima v deželi; vse pa se mu ni posrečilo.

Včeraj so ga položili k večnemu počitku, v slovensko zemljo — kakor pravi „Corriere“ — mi dostavljamo le: Bodi mu lahka! — Nekoliko podrobneje poročilo o pokojnem Doljaku upamo dobiti iz peresa moža, ki je natanko poznal pokojnikovo življenje in delovanje.

Glas iz občinstva: „Solski Dom“ ima torej napis, ali postavljen je tako visoko, da se ga z ulice vidi komaj slaba tretjina, in če človek že naprej ne vč, kaj je pisano, ne bi mogel tako razvideti napisa, ker se ga pre-malo vidi. Želeli bi napis na takem mestu poslopja, da se ga z ulice razločno vidi, da vidimo mi, pa tudi naši „prijatelji“, kje stoji „Solski dom“. Želja naša je torej taka: Napis naj bo lepo viden, ker ni zadosti, da ga gleda v celoti samo preč. g. predsednik, ki nasproti stanuje, temveč tudi drugi bi ga radi videli v vsem obsegu. In pa črne črke! Brrr! Če žrtvuje naše ljudstvo že toliko za to poslopje, bi menda vendar nabrali še par goldinarjev za napis — v zlatih črkah, ki bi edino prav pristojal „Solskemu domu“.

Dostavek uredništva. — Niže bo čez celo hišo drugi napis, da ga bo vesel tudi g. dopisnik. Napis nad streho med piramidama pa se vidi daleč naokrog...

Laške barabe se namazale v noči od 17. do 18. t. m., t. j. na dan tombola, na Šempetarski cesti z govejim blatom hišo slovenskega trgovca. Poročevalec o tem pravi: „Naj se le še hvalijo ti lahonci s svojo „avito kulturo“, katero imajo v blatu. Le dobro, da se jim ni nič zgodilo, toda ako hočijo ponavljati svoje surovosti, utegne se jim pa časoma kaj pripetiti, kar bi si zapomnili za celo življenje.“ — Le tako naprej! Izzivajte, pride prej dan plačila; takrat boste klicali na pomoč „mater Italijo“.

Slovenski petelin v laški sobi. — Poročajo nam: Neki slovenski družini je bil nedavno ukraden petelin. Gospodinja povprašuje, kje je petelin, pa nikdo, kogar je vprašala, ni nič vedel, in tudi soseda, ki je bila spravila petelina, ni hotela nič vedeti o njem. Kar se oglašam. Prav krepko zapoje, neki otrok ga sliši ter pove gospodinj, kje je petelin. Soseda pa je bila v zadregi ter se ni mogla opravičiti z vsemi možnimi izgovori.

Proti predelski železnici. — Celovski župan se je po sprejetem naročilu obrnil do mestnega stararinstva na Dunaju s predlogom, s katerim se pobija železniška črta Predel in s katerim se v smislu mestnega stararinstva v Celovcu zagovarja železniška črta čez Karavanke. Da bi Celovčanom uga-jala ta železnica, je naravno; toda Trst in severne dežele Avstrije potrebujejo druge ugodne železnice, a med temi bi bila gotovo v prvi vrsti predelska.

Še vedno zakaj? — Na naš klic, naj se oglašijo tudi oni iz rihenskih krajev, ki napačuje svoje rojake v laške trgovine, smo dobili to izjavo:

„Ponižno podpisani se čutim obsojenca s člankom „Zakaj“ slavnega lista „Soča“ z dne 22. julija t. l. Dovoljujem si torej uljudno javiti, da sem obsojen po krivem. — Ni mi namreč povoda nagovarjati Slovence kupovali blago pri laških prodajalcih; čemu bi si tedaj nakladal brez uzroka nalogo, ki bi me črnila pri narodnjaki in mi utegnila postati v lastno gmotno škodo, ker obiskujejo večinoma le Slovenci mojo krčmo. Razume se seveda, da sem in ostanem kot krčmar tudi proti Lahom ravno tako priljuden, gostoljuben in postrežljiv, kakor proti Slovincem; nasprotno ravnanje bi ne bilo naravno, ampak zgolj nečloveško. V krčmi pak je bolj na mestu človekoljubje, kot narodoljubje. Človekoljubje pa zahteva lačnega nasititi, žejnega napojiti brez razločka narodnosti in kar se to zgodi v krčmi navadno proti plači, je dolžnost slehernega krčmarja tudi vse storiti, (kar seveda ne žali lastnega naroda) da se čuti gost za domačo mizo, ker se vseda sicer za ptujo mizo, pri kateri mu že itak po pesnikovem izreku predsedu vsak grizlje in zagreni vsak požirek.

Zadnjo omenim radi tega, ker sem na sumu, biti na laški stranki, najbrže radi ome-njenega vedenja proti gostom — sem pa sicer Slovenec, doma iz Rihemberga.

Gorica, 24. julija 1898.

Peter Birsa, krčmar v Rabatiški št. 5.“

Želimo, da je vse to, kar nam piše g. Birsa, resnica, če pa ni, naj postane resnica za prihodnje. S tem pa je ta reč končana.

Občni zbor slovenskega Alojzjevišča. — Kljub zelo slabemu vremenu se je zbralo dne 14. t. m. ob 10. uri zjutraj lepo število družtvenikov. Poročal je g. pre-fekt o uspehih in o napredku zavoda, ki je letos zelo napredoval. Odličnih dijakov je bilo mnogo več, nego lani. G. blagajnik je ob kratkem poročal o gmotnem položaju ter se spominjal umrlih dobrotnikov, ki so zapustili zavodu večje svote.

Na predlog preč. g. župnika Antona Berlota so sklenili, da treba letos o pri-liko cesarjeve petdesletnice poplačati ves dolg, kar ga je še na hiši, namreč 2600 gl. V ta namen je naročeno odboru, da raz-poslje po deželi 260 pozivov z nakaznicami ka-tere naj dotični gospodje napolnijo z 10 gl. Ako storijo vsi, do katerih se obrnejo, svojo dolžnost, vihrala bo v dan slovensnega bla-goslavljanja „Solskega doma“ tudi z Alojzi-jevišča slovenska, cesarska in mestna za-stava!!

Za predsednika je bil izvoljen na predlog preč. g. Grčec dosedanji prefekt dr. Jos. Pavlica, za prefekta pa preč. g. Val. Kovačič, kaplan na Placuti.

Iz Št. Petra. — Nekdo nam piše: „Ker sem v zadnjem št. cenjene „Soče“ čital, da prihodnja tombola bo kje drugodi, mislim, da vsakdo spozna, da prostor v Št. Petru je premal za toliko občinstvo, in pa ta grozni prah, kateri delajo drdrajoči vozovi; v tej vročini ga je težko prestajati.

Nadalje sem imel priloiko videti neko staro babico iz tukajšnje vasi, ki je prišla delat tesnobo, in še več, nemir, pa brez sreč k za tombolo, od katere je čisti dobiček namenjen „Solskemu domu“.

Tista žena je pred cerkvijo Št. Petra v senci sedeče deklice, katere so imele vsaka po 2 do 3 srečke v roki, naganjala, da naj jej prostora pustje. Nato jej odgovore, naj bi raje doma sedela, ako jej ni mogoče stati; ona pa se je izrazila, da je doma, in naj gredo drugi domu, kateri so tja prišli, saj tombola bi se tako vršila, čeprav bi drugih okoličanov ne bilo; jas pa mislim, da sami Št. Peterci bi ne bili porabili 7000 srečk, ker toliko jih še niso v Gorici na Travniku.“

Iz Branice se nam poroča: Delo spo-menika dobro napreduje; koncem meseca bode spomenik že postavljen. Vožnja je pre-zvela trdka Hvalič; ker ni potrebna cesta po dolini še dodelana, morajo voziti težke kamne iz Gorice v Ajdovščino, Vipavo v Br-anico, ker cesta Rihemberg-Štanjel je pre-strma in bode za to vožnja 50 gl. več stala. Toraj samo pri tej vožnji 50 gl., koliko pa plačujejo bližnji prebivalci leto za leto? Ker je denar na razpolago, zakaj se cesta tako po časi dela? Mostove bi bil moral

poduzetnik izvršiti že do konca aprila, pa še zdaj niso dodelani? Zakaj se delo tako za-vlačuje? Skrbite, da bode vsaj pred zimo to-liko dodelana, da se bode za silo po njej vozilo!

Iz Kanala. — (Namestnik na poto-vanju). V Kanalu je c. k. r. namestniku, grafu Goessu, izročilo županstvo prošnjo z 11 točkami. Pri onih točkah, ki govoré o po-trebnem delovanju deželnega zbora, je opom-nil namestnik cpetovano, naj v prvi vrsti silimo naše poslance, da vstopijo v deželni zbor. Ker se je zdelo, da ni podučen o razmerah, mu ni nikdo izmed navzočih ničesar odgovoril. — (Dost. uredn.: Zakaj ne, na to smo pa res radovedni! — Več o po-tovanju namestnika in razne uretne mu prošnje priobčimo prihodnjic. Prosimo pa še poročiti!)

Vesti iz Kanalske doline. — Po Ka-nalski dolini nimamo letos sadja, lu pa tam nekaj prav malega, in to malo, kar je, se prodaja kupcem, n. pr. hruške in jabolka, tako zeleno, da jim vanjaka do zrelosti še po celi mesec in še več. Za Boga! Kakšno slast more imeti to sadje in kakšno čast si zadobi deželica, kjer je to sadje rastlo, in ali ne trpi tudi s tem dotično drevje? Kaj takega bi se moralo ostro prepovedati. Ravno tako se godi pri nas tudi o času trgatve; vsaki posamezni trga grozdje po svojem, po 14 do 20 dnij pred časom. Ne recimo: a kaj, saj ni nič! Kar ga je, naj bo dobro, vkusno in močno; res je, da ubogi kmet komaj čaka, da dobi nekaj noveč za davke, ali naj po-misli, da sadje, ako je popolnoma dozorelo, tehta še toliko več in se ga dražje prodaj; ne rečem, da naj se grozdje, katero je na-menjeno za daljno pot v drugo deželo, ne-koli dnij prej trga, ne pa po celi mesec prej, in se več; kaj pomaga potem ves trul slavnega društva za sadjerejo?

V Kanalu imamo letos še precej družin na letovišču, ali zdi se mi, da se jih od neke strani odganja. Zrak baje ni ugoden za vse in za to jih je nekaj že odslo... Sicer pa vemo, kam pes tace molil.

Kanalc! bližajo se nove občinske vo-litve, ločite ljuliko od pšenice, bodite pre-vidni; ne recite: nimamo jih. Prazna beseda, na dan volitve odprite oči; gotovo vam bo-demo hvaležni. Sedajni vrlji gosp. župan je že upeljal, kar je bilo do zdaj mogoče, vodo na mlin, da so kolesa začela bolj redno teči, toraj pozor, da vam vode zopet ne zmanjka, ker ako mlinar nima vode, more le ta sam vodo piti; slavno županstvo je vložilo prošnjo o priliki popotovanja visokega gosta c. k. r. namestnika skozi naš trg v 11. točkah in korist narodu i. t. d.

Trdno pričakujemo od g. c. k. r. namest-nika, da bode naše občinske prošnje po mo-gočnosti uvaževal, za kar mu bomo svoj čas hvaležni. Vročina se je tudi pri nas poka-zala. Treba je previdnosti, in prav bi bilo, predno se kaksna nesreča pripeti, da bi se psom stavile torbe. Tako govoré ljudje.

Slednjic vam še povem, da smo dobili uniformovanega občinskega redarja v osebi Josipa Kralj-a, Kanalca.

Iz Boveca, 24. jul. — Današnji javni ljudski shod je privabil nad 2000 prebivalcev vseh občin našega okraja, kateri so jasno in glasno dokazali najvišje zanimanje za vi-talno vprašanje predelske železnice. Z vzkli-kom izvoljeni predsednik preč. g. dekan Il-o-var je otvoril zborovanje, podelivši besedo naprosenemu govorniku g. E. Klavžarju, kateri je s svojim govorom vnel največje nav-dušenje mej zborovalci. Odobravanje in pri-trjevanje je segale govorniku neprenehoma v besedo in ko je končal, sprejela se je so-glasno resolucija, naj se naprosi visoka vlada, da nemudoma vkrene, kar treba — in če ne drugače z uporabo § 14, da se čimbrže začne zgradba predelske železnice.

G. predsednik je zaključil zborovanje, spomnivši se cesarjevega jubileja — na to so zagromeli trikratni žvioklici.

Tudi v Kobaridu se je ob 8. uri predp. vršilo povsem dostojno zborovanje ljudskega shoda, pri katerem se je soglasno sprejela enaka resolucija.

Obširneje poročilo sledi za prihodnjjo številko.

100.000 kron enkrat in 25.000 kron 3 krat so glavni dobiki velike jubilejske raz-stavne loterije, ki se izplačajo v gotovini samo proti 20% odbitka. Opozarjamo p. n. čita-telje, da bo prvo žrebanje nepreklicno na dan 6. avgusta 1898.

Listulela uredništva. — V poslednjem času smo dobili iz mesta in z dežele nekaj dopisov — brez podpisov.

Gledé na to ponovno izjavljamo, da dopisov brez podpisov načelno ne priobču-jemo in tudi nanje ne odgovarjamo, ker ne vemo, s kom imamo opraviti. To naj si bla-govoljivo zapomniti vsi prizadeti edenkrat za vselej.

Radodarni doneski.

Za „Slogo“:

Za „Slogine“ zavode so plačali denar-ničarju: V. Bežek 1 gl. — A. Koren 1 gl. — F. Blažon 1 gl. — J. Kavčič 3 gl. — J. Ivančič 5 gl. — Rijavec Alojzij iz Št. Mi-hela 50 kr. — Društvenino so poslali de-narničarju: Josip Lipša v Gorici, Monari An-ton pl. Neufeld v Šempasu, Špacapan Janez in Anton iz Ozeljana, Rijavec Alojzij iz Sv.

Mihela, Cernatic Jožef, Strukelj Martin in Rivajec Ignacij iz Sempasa, vsi po 50 kr. za leto 1898.

Prejelo upravištvo:

Prof. I. Plohl v Gorici 2 gl. — Ud- nino za l. 1898. so plačali v Devinu: Adolf Komac, učitelj 50 kr., Alojzij Žbogar, mitničar 50 kr., Ivan Pečkar, delavec 50 kr., Josip Usaj, kaplan 50 kr., Miroslav Ples, zup- pan 1 gl. — Darovala sta: Adolf Komac 30 kr., Josip Usaj 50 kr. — Zupnik Ivan Du- gulin iz Ajdovšine 3 gl. — Komisija v Logh 18. t. m. 17 gl. — Skupaj gl. 26:30.

Za „Šolski dom“:

Jos. Klančič iz Nogareda 4 gl. — Anton Komavli nabral v kremi Antona Trpina v Podgori gl. 1:80. — Zamorec pif Miklavien v Kobaridu gl. 5:30. — I. Marmolja iz Mirnega 5 gl. (po „Slogini“ položnici). — Alojzij Žbogar, mitničar v Devinu 50 kr. — Ivan Pečkar, delavec v Devinu 50 kr. — Po dražbi lova v Opatjem selu pod lipo zbrani lovci zložili 13 gl. 50 kr., in sicer G. Faganel Miha dobljeno stavo 5 gl., ostalo nabral „dohtar“ iz Mirnega. „Cemul va An- zul“ — Josip Poljsak, zupnik v Prvačini zadnji obrok ustanovnine 30 gl. — Skupaj gl. 60:60.

Društvene vesti.

Društvo „Sloga“. — Odbor tega društva je imel pretekli četrtek, 21. julija, sejo, v kateri je pregledal in popolnil imenik družstvenikov. V smislu razglasa, ki je bil o svojem času objavljen v „Soči“ in v „Prim. Listu“, izbrili so se vsi oni družstveniki, ki niso plačali letnine za 1897., ter sprejeli vsi oni, ki so se oglašili v tem letu in plačali letnino do 21. julija. Društvo šteje danes 261 udov. To je lepo število, vendar ne tako, da bi smeli pri njem ostati. Gg. poverjeniki so uljudno naprosili, naj bi drage volje nabirali ude ter sprejemali in odposiljali druž- stvenino društvu. Mnogo njih se je že odzvalo s hvalevredno točnostjo temu klicu, a še več jih je, ki se niso še oglašili. Društveno de- narnico oskrbuje časno ter daje potrebna pojasnila predsednik dr. Gregorčič. Letnina 50 kr. omogoči vsakemu, kolikor kaj trdnemu rodoljuba, da pristopi društvu. Društvo se po duhu in z denarnimi sredstvi za trd boj, ki nas še čaka s prijatelji raznih barv. Pri- hodnost naj najde goriske Slovence združene v krepko bojno vrsto proti sovražniku od ka- tere koli strani.

Oddelak vojaško-veter. društva v Biljah priredi v nedeljo, dne 31. julija, na korist „Solskemu domu“ in „vojaškemu veter- anskega društva“ javno to molo na trgu pred cerkvijo ob 4½ uri popoldne.

Dobitka: činkvina 20 kron, tom- bola 120 kron.

Srečke stanajo 20 kr. Pred tombojo bo svrila l. vojaška ve- teranska godba iz Mavhinj, po tomboli pa bodo voliki ja vni ples proti ustopni 10 kr. na dvorišču g. Jožefa Nemca v vasi.

Odbor. „Prvaški Sokol“ priredi v nedeljo dne 31. t. m. veselico z javno telovadbo, petjem in plesom. Veselice se udeleži tudi „Goriški Sokol“ korporativno ali pa vsaj po večji de- putaciji ter sodeluje tudi pri telovadbi z jedno vrsto na drugo. Čisti dobiček je namenjen za stavbeni sklad „Solskega Doma“ v Prvačini.

Vinogradarske in sadjarske društvo v Krepjih je dobilo od deželnega nižjeav- strijskega sadjarskega društva častno svetinjo za razstavo več vrst svojih črešenj na du- najski jubilejni razstavi sadja. Častno svetinjo mu je 12. t. m. izročila e. kr. kmetijska družba v Gorici.

Razgled po svetu.

Minister za vnanje posle, grof Go- louchowski, namerava — kakor poročajo razni prvi listi — odstopiti, ker je imel več ne- uspehov in je torej pokazal, da ni povsem kos svojim nalogi. Kot poseben neuspeh se proglasa okolnost, da grof Golouchowski ni mogel obdržati dobrih odnosov do Rusije, kateri so pričeli po potovanju cesarja Franca Jožefa v Petrograd.

§ 14, o katerem se današnji dan toliko govori, pravi to-le: „Ako nastane nujna po- treba, da odredi vladat takrat, kadar niso zbrani državni poslanci, kaj takega, kar bi mogla odrediti le s privoljenjem državnega zbora, se smejo izdati ukazi potom cesarskih naredb, toda vse ministerstvo je za nje od- govorno; nadalje se po njih ne sme izpre- minjati nikakih državnih osnovni zakon, ne sme se trajno obremeniti državno blagajnico, in ne sme se odsvojiti nikakih državnih imetek; tudi imajo take naredbe le začasno veljavo, imajo biti razločno izdane kot zasilne, pod- pisane od vsega ministerstva, in se imajo pri prvem zborovanju državnega zbora v štirih tednih predložiti obema zbornicama v odo- brenje; veljajo pa le tako dolgo, dokler jih zbornici nista ali sprejeli ali zavrgli“.

Pred 30 leti so Nemci ustvarili ta paragraf, češ, da bodo z njim v najhujši sili pestili Slovane. Kako bi bili obstrukcijo- nisti veseli, da današnji dan ni tega para- grafa; vlada bi si ne mogla pomagati in ob- strukcionisti bi se jej še bolj rogali.

Trgovinskega zakona §§ 7. in 9. se po posebni cesarski naredbi na podlagi § 14. tako spremenila, da je smatrati veletržcem one, ki plačujejo davka in sicer v krajih z nad 100.000 prebivalcev vsaj 60 gl., mej 10 in 100 tisoč vsaj 40 gl., pod 10.000 vsaj 25 gl. Naredba stopi v veljavo s 1. av- gustom.

Naša trgovinska bilanca. — Uvoz v avstro-ogersko carinsko obsežje je znašal meseca junija t. l. 737 milijonov goldinarjev, torej za 174 milijonov — nego v juniju 1897. Izvoz pa je znašal v istem mesecu 654 milijonov, torej za 57 milijonov več nego v juniju lani.

Uvoz v prvem polletju 1898. je znašal 4378 milijonov, torej za 2228 milijonov več, nego v prvem polletju lani; izvoz pa v prvem polletju 1898. 3726 milijonov, torej za 16 mil. manje, nego lani. Pasivum naše trgovinske bilancije za prvo poluletje znaša torej 652 milijona goldinarjev proti akti- vumu 192 milijona iz prošlega leta.

Ta statistika ni razveseljiva, ker kaže, da druge države veliko več uvažajo v naše države, nego izvažamo mi v inozemstvo, ozi- roma, da v svetovni trgovini dajemo mi več denarja inozemstvu, nego ga daje inozemstvo nam. Ako hočemo, da je trgovinska bilanca ugodna, mora izvoz vsaj jednak biti uvozu. Tako pa moramo to bilanco smatrati prav neugodnim.

Špansko-ameriška vojna. — S Špans- kega dolhajo poročila, da se skoro sklene mir, ki bo časten za Špance.

Španski admiral Cervera se baje ne mara vrniti v domovino, ampak hoče s svojim sinom, ki je tudi ujet, po sklenjenem miru ostati v Bostonu.

Iz Havane javljajo, da so Amerikanci danes teden stopili pri Manzanillo na kopno. Španski vojaki, kot nadzorovalci mesta, so „režjali na Amerikance; ti so se branili. Nastal je boj, v katerem je baje ameriško brodovje pokončalo 3 španske kupčijske ladje in 5 topnjač. Amerikanci pravijo, da nimajo nikakih izgub, Španec je neki padlo v boju okoli 100. Prav neverjetno! Španska poro- čila trde, da so bili v bombardovanju Man- zanilla ubiti 3 španski vojaki, 3 častniki in ranjeni je bilo 12 vojakov. Maršal Blanco je pozval vojsake in mešane, naj se branijo do skrajnega. Dalje je izdal po poročilu iz Havane maršal Blanco izjavo, v kateri omenja, da zasedenje San Jaga po Amerikanci v stra- tegičnem smislu nima nikake važnosti. Španska vojska je neoslabljena ter se želi meriti z Amerikanci. Maršal upa, da bo španska vojska zmagala navzlic vsem nevarnostim.

Iz Manile brzojavljajo, da so ustaši na- padli mesto, Španci so jih pa odbili; ustaši so izgubili 500 mož, Španci pa so imeli 50 mrtvih in ranjenih. Ustaši so poskusili še drugič napasti mesto, pa so bili zopet odbili.

Razgled po slovanskem svetu.

V Trstu nameravajo napraviti okoli mesta železnico, ki bi šla od Miramara do Milj, kjer bo novo pristanišče.

Slavnost Koseskega. — Dne 14. av- gusta odkrijejo v Kosezah na Kranjskem spo- minsko ploščo pesniku in buditelju sloven- skemu, Ivanu Veselu Koseskemu, ker poteče na oni dan 100 let, odkar se je rodil. Svoje case so ga povzdigovali kot pesnika ter sta- villi nad Prešerna, ali kasneje se je slava razkadila. Da ni rezal Koseski po svoje slo- venskega jezika, kakor se mu je baš zdelo, gotovo bi bil njegov spomin večji in mesto v slovstveni zgodovini naši odličnejše. Sicer pa je mož storil, kar mu je bilo mogoče in za to bo slavnost njega, kot pesnika in bu- ditelja Slovencev, veličastna.

V Lukovici so postavili poseben odbor, kateremu se je posrečilo pridobiti za sodelo- vanje pri slavnosti odlične može, ki morejo znatno povzdigniti slavje.

Shod vseh slovenskih visokošolcev in abiturientov se bo vršil v Ljubljani 19., 20. in 21. avgusta t. l., ne pa, kakor smo svoječasi poročali, 12., 13. in 14. Tovariše pevec prosimo, da svoje naslove v najkrajšem času pošljejo na naslov: phil. Jožef Reiser, Ljubljana.

Igrajmo domno! — „Slovenski list“ piše: „V nedeljo, (t. j. 17. t. m.) ko so pri- hiteli od blizu in daleč slovenski odvetniki in beležniki s kandidati vred, da bi se slo- vesno in pogumno postavili na branik slo- venskega jezika, pripetil se je slučaj, ki mora v srce boleti vsakega, tudi nulačnega rodo- ljuba. Mej tem, ko se je v dvorani „Narod- nega doma“ vršilo zborovanje in so razni govorniki slikali brezpravje našega narodnega jezika in zlasti tužno borbo Slovencev na periferiji — je v čitalnični kavarni, torej ne- koliko korakov od zborovališča, na sploh vidnem kraju, sedel dr. Tavčar — nota bene! — dr. Ivan Tavčar in je — domno igral!! (pravijo, da z dr. Te- kavčičem). Torej v tako resnem času, ko je govor o svetlinjah našega naroda, ko se sklepa o važnih korakih za obrambo naše narodnosti, postane dru. Ivanu Tavčarju dolg čas, tako silen dolg čas, da ga proti vsakemu blagemu čustvu in proti vsej obzirnosti, ki smo jo dolžni gostom, prežene iz resnih krogov k igri à la domino. Kaj naj porečemo k taki navdušenosti in vztrajnosti za narodno stvar in kako dolgo naj se to trpi slovenski

narod? Pač res, boljšega poroka o tem, kako se je vršil shod, niso mogli najti nemsko- nacionalni listi, ki zdaj hlastno premelevajo dr. Tavčarjev pamflet v „Narodu!“ Tužna nam majka!“

Zveza slovenskih posojilnic v Celji je „Centralni posojilnici slovenski v Krškem“ na njeno vabilo na „prvi splošni zbor slo- venskih posojilničarjev“ sledeče odgovorila:

Ne strinjamo se z nameri, sklicati „prvi splošni zbor slovenskih posojilničarjev“ na 1. avgusta t. l. v Ljubljano, ker bi tak shod ne imel nobenega razumnega povoda, kajti cesarjev jubilej (prva točka dnevnega reda) naj praznuje vsaka posojilnica na svojem sedežu po tamošnjih in posebno po svojih razmerah, po želji Nj. Veličanstva, z darilom v dobrodelne namene, najbolje v podporo slovenskim visokošolcem, ker pre- nujno potrebujemo naraščaja v učenih stro- kah. Potnina odposlanca v Ljubljano bo že znaten dar.

Načela slovenskega posojilništva (druga točka dnevnega reda) so zdavnaj dognana in iskušena, „organizacija slovenskega posojil- ništva“ (tretja točka dnevnega reda) je tudi dovršena tako, kakor jo delajo razmere v Slovincih mogoče, namreč po obeh „Zvezah slovenskih posojilnic“. „Strokovno izobrazbo dobivajo člani načelstev slovenskih posojilnic“ (četrti točka dnevnega reda) s poslovanjem samim in se vršijo strokovnjaške razprave najlepše pri skupnih shodih posojilniških zas- topnikov, katere sklicuje „Zveza“. Tako pravi „Zveza slov. posojilnic“ v Celju. Mislimo pa, da vendar oameravani splošni zbor bi ne bil od škode!

Družba sv. Mohorja. — Slovincem letos ob godu mogočnih zaslužnikov slo- venskega naroda in posebnih varuhov naše slavne družbe sv. Mohorja in Fortu- nata pač ne moremo podati lepšega nazna- nila, i rekli bi voščila, od onega, da šteje družba sv. Mohorja letos 77.131 udov. Ko je lani število udov padlo za 3687, veselili so se tega neprijateljji nasi. Kratko je bilo njih veselje; tem iskrenješe in večje pa je naše veselje letos, ke je število Mohorjancev napredovalo za 5591, to je se 1904 udov več, nego jih je bilo leta 1896.

Hvala za to Bogu, ki je zopet dal dobri stvari krepko rast; hvala posebno tudi po- žrtvovalnim poverjenikom, tej glavni opori naši; hvala vsem, ki so se na ta ali oni način trudili za napredek družbe!

Ud je se razdelje po posameznih sk o- fijah tako-le: l. 1898: l. 1897:

1. Goriška . . .	8.832	—	7.547	—	torej več 1285
2. Krška . . .	5.803	—	5.509	—	294
3. Lavantinska .	24.442	—	22.507	—	1935
4. Ljubljanska .	30.891	—	29.119	—	1772
5. Tržaško-kop. .	3.885	—	3.683	—	202
6. Sekavska . . .	544	—	479	—	65
7. Samobetelska .	313	—	309	—	4
8. Zagrebška . .	504	—	692	—	manj 38
9. Senjska	206	—	174	—	več 32
10. Poreška . . .	104	—	121	—	manj 17
11. Videmska . .	164	—	199	—	35
12. Razni kraji . .	535	—	450	—	več 85
13. Amerikanci .	718	—	681	—	37
14. Afrika in Azija	130	—	160	—	manj 30

Vkup: 77.131 — 71.540 — torej več 5591

Iz družbinega odbora naj omenjamo še sledeče: Na mesto iz Celovca odšlega odbo- rnika e. g. provizorja M. Razana-a izvolili so dne 13. febr. t. l. celovski udje v smislu § 5. al. 1. družbenih pravil odbornikom e. g. predmetnega župnika Antuna Mikulus-a v Celovcu.

Rokopisov se je družbi v minulem letu doposlalo 38. Odbor je v seji dne 28. junija sprejel sledeče: 1. Dr. J. Pavlica: „† Alojzij Matija Zorn“, knez in nadškof goriski. Življenje- pis. — 2. A. Medved: „Dar sprave“. Legenda. — 3. Pet. Bohinjec: „Kako je Svecere zadrugo osnoval“. Poučnan dogodba. — 4. Dr. Jožef Vošnjak: „Streljanje proti toči“. — 5. Fr. Ks. Meško: „Petelin in gosak“. Slika iz vasi. — 6. Fr. Kočbek: „Slovenski pregovori, pri- like in reki“. — 7. Fr. Podbor: „Zivalske bolezni, katere prehajajo tudi na človeka“. — 8. Isti: „Gospodarske drobtinice“. — 9. Iv. Podboj: „Naš cesar vrh Javornika“. — 10. H. Z.: „Vremenski prerok“. — 11. Fr. Finžga: „Stara in nova hiša“. Povest. — Štiri povesti se vrnejo gg. pisateljem, da jih popravijo in primerno prearedé.

V Celovcu, na dan sv. Mohorja in Fortunata 1898. leta.

Književnost.

„Na razstanku“. — Spisali slovenski osmošolci. Str. 375. Cena 1 gl.

Pod tem naslovom je izšla v naši „G o- riski tiskarni“ zanimiva knjiga, ki vzbudi gotovo nekaj pozornosti v književnih krogih slovenskih. Petorca osmošolcev je s to knjigo prav častno nastopila pot javnosti. „Zvonov. pesnik Aleksandro v je zastopan tu z 22 pesnicami; Dominik Puc je priobčil 10 silhuet, ki dokazujejo veliko talenta v tej mladi duši; „Zvonov“ Feodor Sokol ima 11 pesnic; Ivan Prijatelj ve-jo povest „Brez vesla“; Jakob Voljč 6 pesnic, Francisek Grivec pa večjo razpravo „Ruski realizem in njega glavni zastopniki“. — Obsežna knjiga je prav lično tiskana. Naročniki „Slovenske knjižnice“ jo dobé kot 78.—81. snopič.

Dunajska borza

25. julija 1898.

Skupni državni dolg v notah . . .	101	gl. 80	kr.
Skupni državni dolg v srebru . . .	101	65	..
Avstrijska zlna renta . . .	121	65	..
Avstrijska kronka renta 4% . . .	101	70	..
Ogerska zlata renta 4% . . .	120	85	..
Ogerska kronka renta 4% . . .	98	95	..
Avstro-ogerske bančne delnice . . .	909	—	..
Kreditne delnice . . .	358	30	..
London vista . . .	119	95	..
Nemški drž. bankovci za 100 mark .	58	80	..
20 mark . . .	11	75	..
20 frankov . . .	9	52½	..
Italijanske lire . . .	4	25	..
C. kr. cekini . . .	5	63	..

Diurnist

z lepo slovensko in nemško pi- savo se sprejme pri okrajnem glavarstvu v Sezani.

184 B-2

Ustanovljeno leta 1863.

Prvi primorski zavod za izde- lovanje aromatiških izcedkov, likvč- rorov itd. tvrde

Fratelli Marega

Gradisca, Isonzo.

Čistilnica na par:

konjaka, slivovke, tropinovca in najfinjših likvorov.

Žovarna vinskega kisa

po edino racijonelni sistemi „Pasteur“.

Čast mi je javiti, da sem s svojim družbenikom-domačinom

otvoril tovarno sodine vode

(šifonov in pokalic)

na Goriščeku št. 2. pri Vaňoku.

Nadejam se, da bodo naše sl. ob- činstvo podpiralo započeto domačo obrt- nijo in to tem raje, ker bode postrožba točna, pijača izborna po navadni ceni.

Odličnim štovanjem

udani

Josip Hrovatin,

tovarar.

104 10-27

Špedicijaska poslovnica

Gašpar Hvalič v Gorici

30 51-25 v ulici Morelli 12

se toplo priporoča Slovincem v Gorici in z dežele.

Trgovina z jedilnim blagom

G. F. Resberg v Gorici,

v Kapucinski ulici št. 11

ter podružnici na Kornu št. 2

priporoča to-le blago:

Stadkor — kavo — riž — mant — paper — sveže — olje — škrob — ječmen — kavino primoso — moko — gris — drobne in debele otrobe — turšico — zob — sol — moko za pitanje — kis — žveplo — cement — bakreni vitrijol itd. 3 20—33

Zaloga pristnega dalmatinskega žganja na debelo ter pristnega črnega in beloga vina.

Leta 1881. v Gorici ustanovljena tvrdka

E. Riessner, v Nunski ulici 3,

(nasproti nunski cerkvi)

priporoča pred. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo lastno izdelovalnico umetnih cvelic za vsako- vrstne cerkvene potrebe. Ima veliko zalogo nagrob- niki vencev, za mrtvaške potrebe, voščeno sveče itd. vse po zmeri ceni. — Naročila za deželo izvršuje očeno in solidno. Priporoča slav. občinstvu tudi svojo (S. cl.) tiskarno črk na perilo. (F. cl.)

Josip Skert

pekovski mojster

Za vojašnico št. 5 (via Caserma)

v Gorici

priporoča p. n. občinstvu svojo pe- karno, v kateri izdeluje vsakovrstno navadno in najfineje pečivo.

Na Žagi pri Bolcu

se oddajo

Sobe za letovišča v najem.

V hiši je gostilna, prodajalnica in vse prikladnosti. — Več pove upravnistvo. 182

Zidarji in podjetniki, pozor!

Podpisani priporočajo p. n. gg. podjetnikom stavb, zidarjem in drugim

živo in gašeno apno

ter vsakovrstno opako za stavbo, kakor tudi zalogo **stavbenega lesa.**

Josip Pavletič
lastnik opekarne v Mirnem pri Gorici.

176 10-2

Pekovski mojster

JAKOB GERBEC

v Gorici

ulica sv. Antona št. 6.

PRIPOROČA

raznovrstno navadno in najfinije pečivo, kolače za birmance itd., katero razprodaja po starih cenah.

11 52 26

Zaloga vsakovrstne moke.

Anton Pečenko

Vrta ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8
41 52 27

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih,

briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerno. Postrežba počena.

Krojaški mojster

FRANC ČUFER

v Gorici

v ulici sv. Antona št. 1,

izdeluje

VSAKOVRSNE OBLEKE

za moške po meri, bodisi fine ali priproste.

10 52-27

Priporočajo se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa učencem ljudskih in srednjih šol za obila naročila.

Ed. Pavlin v Gorici

v Nanskih ulicah

št. 10

nasproti gostilno

„Belega zajca“.

Usoja si priporočati preč. duhovščini in slavn. občinstvu svojo 32-32

veliko zalogo nagrobnih vencev

vsake vrste, kakor tudi biserne; rož za cerkev, palm, cvetkov za nove maše in poroke, voščeni sveč, križme, čevlje, nogovince, rakev (truge) vsake velikosti, zlatih črk i. t. d.

Vse po nizkih cenah!!!

Vinarsko

in

sadjarsko društvo za Brda

v Gorici

prodaja pristno

brisko rebulo.

Goriško pivo!

(na Goriščoku II).

Podpisani priporočamo svojim p. n. odjemalcem svojo posebno dobro uležano izvozno, marčno in uležano pivo najboljšje kakovosti, dobiva se v sodčkih po 1/1, 1/2, 1/4 in 1/8 H, kakor tudi v posebnih steklenicah. Zajedno naznanjam, da sem v minolem letu svojo pivovarno znatno zboljšal in da sem rabil za varjenje dobrega piva le najboljše blago: Zatečki hmelj in hanaški ječmen. 6 26-13

Proseč p. n. odjemalce, da se z zaupanjem obračajo name in si obilno naročajo zagotavljam, najtočnejšo postrežbo. Z najodličnejšim spoštovanjem

Fr. Wanek,
pivovar.

Izobražena slov. rodbina vsprejme dijake na stanovanje in hrano.

Več upravnistvo „Soča“.

150 hektolitrov finega belega vina prodaja
M. Kristofič v Kopru
(Capodistria). 177 5-3

Otvoritev gostilne!

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da je odprl v soboto dne 23. t. m.

Gostilno „Pri stari pošti“

v gledališčni ulici 20, v Pavletičevi hiši (nekdanja pošta), v kateri bode točil najboljše bela in črna domača vina ter Dreherjevo pivo. Na razpolago bodo vsako uro dneva topla in mrzla jedila. Za točno in hitro postrežbo se priporočajo

Andrej Hočevar,

183 2-2

bivši prvi natakar pri „Zlatem jellenu“ v Gorici.

Samo 50 kr. za 4 žrebanja.

Glavni dobitek 100.000 Kron in 4 krat 25.000 Kron

Predzadnji teden!

Jubilejna razstavna srečka po 50 kr. I. žrebanje: I. 6. avgusta, II. 15. septembra, III. 22. oktobra 1898.
Srečke po 50 kr. priporočajo G. Genilli, A. V. Jona, Michlstädter & G.

Slovinci in Slovenke!

Prava kava družbe sv. Cirila in Metoda, katero dobite v vsaki prodajalnici, daje najboljši okus in lepo barvo črni ali mlečni kavi, ako jo k isti rabite. 165 33-6

Zahtevajte torej le po vseh slovenskih prodajalnicah to izborno domačo kavo. — Za Goriško in Primorsko se naroča pri tvrdki J. Pipan & Trst. Glavni zalagatelj: Ivan Jebačič, Ljubljana.

Dobroznana gostilna

ANTONA VODOPIVCA

pri Petelinu v Trstu

v ulici Ghega št. 7.

je v bližini južnega kolodvora jedina narodna gostilna

S prenočišči, katera toči pristna bela in črna vina iz Vipavske doline. Kuhinja domača z okusno pripravljenimi jedmi.

Prva slovenska trgovina z železjem

v Gorici

Konjedic & Zajec

(prej G. Darbo)

pred nadškofije št. 5.

Priporočajo po najnižjih cenah svojo bogato zalogo najboljšega štajarskega železa in ploščevine, raznega obrtniškega in pohišnega orodja.

Vsako vrstne okove za pohištvo in stavbe. Prevzemata vse naročbe za vsakovrstne stavbe in druga podjetja.

Glavna zaloga za Gorico in okolico

izdelkov c. kr. privilegovanih livarn.

Priporočajo najboljših patentovanih kotlov gosp. Nussbaum-a v Ajdovščini po tovarniških cenah.

Edina zaloga

najboljšega koroškega Acalon in Brescian jekla.

Zaloga Portland in Roman-Cementa, kmetijskih strojev iz prvih tovarn.

Česar ni v zalogi, se priskrbi nemudoma. Kupujeta staro železje in kovine po najvišji dnevni ceni.

Ambrož Furlan

trgovec

z jedilnim blagom

— na Tržaški cesti št. 4 v Gorici —

priporočajo kavo, riž, sladkor, moko, žito, otrobe, cement, vse poljske in domače pridelke, prodaja tudi kroglice za igro.

Podružnica je:

v ulici Parcar št. 10 v Podturnu.

Postreže vestno in po zmerni ceni.

Pozor!

novi, fini, dobri

SVINČNIKI

„Družbe sv. Cirila in Metoda“.

Z načelom, da kar se zalaga pod imenom dične naše družbe — mora biti najboljše kakovosti, da se ohrani in ostane v trajni rabi, založil sem s privoljenjem slavnega vodstva nove, fine svinčnike v korist „Družbe sv. Cirila in Metoda“, izdelane od prve svetovne firme te stroke: L. C. Hardtmuth na Dunaju.

Da se udomačijo ti novi, edino dobri svinčniki v vsaki narodni hiši, po pisarnah in solah in da se moje dobro blago ne zamenja s kakimi slabimi izdelki, izdanimi na lue družbe, zato

zahtevajte, kupujte in v lastno korist rabite le svinčnike, ki imajo poleg družbenega imena utisnjeno tovarniško značko

L. C. Hardtmuth.

Moje blago je prama-blago. Le k prima-blagu priuštno firma L. C. Hardtmuth svojo značko.

Cena svinčnikom je po 1, 2, 3, 4 in 7 kr. kos; v dvanajstih cenah, predkupovalcem rabat. Zalaga in prodaja

Ivan Bonač

trgovina s papirjem in šolskimi potrebščinami v Ljubljani. Založnik priznan najboljših slovenskih razglednih dopisnic v korist „Družbe sv. Cirila in Metoda“ s podobo nje prvomestnika veleč. gosp. Tomo Zupana.

Cena za kos 5 kr., 100 kosov 4 glid. franko.

Prezeman naročila za izdelovanje razglednih dopisnic v eni ali več barvah. Prosim, da se mi iz vseh krajev slovenske zemlje, kjer še nimam zveze, pošlje po 10 razglednih dopisnic proti takojšnji odškodnini. 156 5

Teodor Slabanja

srebrar

v Gorici, ulica Morelli 12

priporočajo velečastiti duhovščini in cerkvenim predstojnikom svojo delavnico za izdelovanje cerkvenih posode in orodja. Staro blago popravi, pozlati in posrebi v ognju po najnižji ceni. Da si pa zamorejo tudi bolj revne cerkve naročiti cerkvenega kovinskega blaga, olajšuje jim to zgoraj omenjeni s tem, da jim je pripravljen napravljati blago, ako mu potem to izplačujejo na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalci sami lahko določijo. — Pošilja vsako blago 149 poštnine prosto!

Usojam si naznaniti slavnemu občinstvu, da sem zapričel v Trstu trgovino za

komisijonalno in špedicijsko poslovanje.

Naročila in sicer mala v pošiljatelj po 5 kg. po pošti in od 30 kg naprej pa po železnici, izvrševal bom točno in ceno.

Razpošiljal bom razen kolonialnega blaga tudi druge na trg spadajoče stvari, kakor: sadje, zelenjavo, ribe i dr. Pečal se bom z razprodavanjem domačih pridelkov, s prijetnim blagom v svoja skladišča, dajal na ista naplačila in posredoval dotično prodajo na korist lastnika.

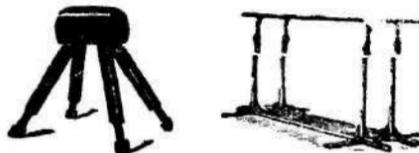
Trgovati bom tudi z vinom na debelo. Sprejemam zastopstva trdnih — za konkurenco sposobnih — tvrdki in polagan za to kavejjo.

Nadejaje se, da se me sorojaki domislijo, ostajam odličnim spoštovanjem udani

Ernest Pegan,

116 (cl.) v ulici S. Francesco št. 6.

Na dež. jubil. razstavi odlikovan s srebr. drž. svetinjjo Na Ivovski razstavi s prvo ceno — srebrno svetinjjo

Tovarna uzornih telovadnih priprav

JOS. VINDYŠ - A,

v Pragi na Smihovu

(Praga-Smichov) Vinohradská ulice číslo 816.

se priporočajo

k popolnemu uzornemu prirejevanju sokojskih in šolskih telovadnic

po najnovejših pripoznanjih in praktičnih sestavih.

V ta dokaz je na razpolago mnogo priporočljivih sprital domačih in inozemskih.

Zagotavlja jedno leto. Cene zeló zmerno, plačuje se pa na mesečne obroke po volji in zmožnosti.

Navadne priprave so vedno v zalogi.

Čeniki, proračuni in načrti za popolne telovadnice pošilja na zahtevo brezplačno in poštnine prosto.

80, 52-21

Poprave izvršujejo po najnižjih cenah.